

Väyläverkon investiohjelman 2022-2029

Pekka Rajala

3.11.2021

Suunnitelman tavoitteet

Saavutettavuus

Liikennejärjestelmä takaa koko Suomen saavutettavuuden ja vastaa elinkeinojen, työssäkäynnin ja asumisen tarpeisiin.

Kestävyys

Ihmisten mahdollisuudet valita kestävämpiä liikkumismuotoja paranevat - erityisesti kaupunkiseuduilla.

Tehokkuus

Liikennejärjestelmän yhteiskuntataloudellinen tehokkuus paranee.

Tavoitteet ovat rinnakkaisia ja kaikki pyrkivät hillitsemään ilmastonmuutosta

Liikenne 12 suunnitelmasta: taloudellinen raami, tavoitteet, kriteerit, painopisteet,...

Väyliä koskeva lainsäädäntö

Liikenne 12 toteuttaminen Väylässä

Strateginen tilannekuva

Väylaverkon nykytila ja kriittiset verkon tarpeet L12 suunnittelu-kaudella

Tieto väylaverkon tarpeista syntyy Väylän perustyon kautta (mm. selvitykset, asiakastarpeet)

Investointiohjelma

Perustuu L12 rahoitusraamiin

Priorisoi hankkeet (ml. toteutusjärjestys)

Sisältää kehittämisinvestoinnit, isot peruskorjaushankkeet ja pienet parantamishankkeet

Ohjaa mm. esityksiä talousarvioiden valmisteluun

Perussuunnitelma

Perustuu JTS:an

Perusväylänpidon ohjelma

Sisältää väylien kunnossapidon ja liikenteen tukipalvelut

Suunnitteluohjelma

Perustuu JTS:an

Priorisoi tulevien vuosien suunnitteluhankkeet

Sisältää pvp:n ja muun kehittämisen hankesuunnittelun kautta rahoitettavat suunnitteluhankkeet

Vuorovaikutus sidosryhmien kanssa

Yhteistyö ja vuorovaikutus ELY-keskusten kanssa

Vaikutusten arviointi: hankkeiden arviointi, ohjelman arviointi kokonaisuutena (ml. PRIO), arvio L12 tavoitteiden toteutumisesta

Valtion väyläverkon 8-vuotinen investointiohjelma

Sisältää:

- Kehittämishankkeet
- Isot peruskorjaushankkeet
- Yhteishankkeet (EU, kaupunkiseudut ja elinkeinoelämä)
- Pienet parantamishankkeet

Ei sisällä:

- Hoitoa ja kunnossapitoa
- Jo päätetyt kehittämishankkeet ja elinkaarihankkeet
- Hankeyhtiöhankkeet
- Avustukset kuntien investointihankkeisiin

- **Linjaa** liikennemuotokohtaisesti lähivuosien valtion väyläverkon tärkeimmät liikenneinfrahankeet
- **Kuvataan** läpinäkyvästi perustelut ja vaikutukset sekä hankkeittain että ohjelmakokonaisuuden osalta.
- **Ohjaa** Väyläviraston esityksiä talousarvioiden valmisteluun.
- Investointiohjelma ei muuta eduskunnan toimivaltaa talousarviovalmistelussa, vaan talousarviopäätöksistä vastaa edelleen eduskunta.

Investointiohjelman alustava talousraami väylämuodoittain

Investointiohjelma, talousraami		M€ 2022-2029	Keskim. M€/a 2022-2029
Rataverkko	Kehittäminen	1363	170
	Parantaminen	451	56
Maantieverkko	Kehittäminen	1030	129
	Parantaminen	325	41
Vesiväylät	Kehittäminen	82	10
	Parantaminen	24	3
YHTEENSÄ	Kehittäminen	2 475	309
	Parantaminen	800	100
	Yhteensä	3 275	

- Lähtökohtana L12 sitomaton kehittämisrahoitus väylämuodoittain
- Osa ajanjaksolla 2022-2029 käynnistettävistä hankkeista jatkuu vuoden 2029 jälkeen (esim. pitkäkestoinen ratahanke tai investointiohjelman loppupuolella käynnistettävä tiehanke).
- Investointiohjelman alustava talousraami sisältää 450 M€ jatkuvien hankkeiden rahoitusta vuosille 2030-2032. L12-kokonaisraamissa sitomatonta rahaa uusille päätettäville hankkeille vuosille 2030-2032 jää n. 650 M€.

Rataverkon kehittäminen (1363 M€), luonnos 2.7.2021

- **Rautateiden peruskorjaukset** pääosin perusväylänpidon puolella. Helsinki–Tampere-välin peruskorjaus keskeisin investointiohjelmassa kehittämisasiärahituksen puolella.
- Pääväylien merkittävimpien välityskyky- tai toimivuusongelmien poistaminen perustuen **strategisessä tilannekuvassa** esitettyihin kohteisiin. Huomioiden niin yhteysvälit kuin ratapihat.
- Maltillinen **matka-aikojen lyhentäminen** maakuntakeskusten välisillä yhteyksillä.
- **Asemien kehittämisessä** mahdollista huomioida yksittäinen isompi kiireellinen kohde ja muuten toteuttaa joitain pienempiä kohteita.
- **Muun kuin pääväyläverkon** rahoitusvarauksella joidenkin ratojen toimivuutta turvataan elinkaarta pidentämällä sekä tehdään joitain pienempiä elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä parantavia investointeja.

Investointiohjelmaluonnoksen (2.7.2021) ratahankkeet aakkosjärjestyksessä

Hankekori	Hanke, €	Nro
1A	Helsinki-Riihimäki 3. vaihe, 300,5 M€	1
1A	Imatran liikennepaikan kehittäminen vaihe 1, 46 M€	2
1A	Kokkolan ratapiha, 14 M€	3
1A	Kotka: Kotolahti-Mussalo, läpiajoraide (lisäraide), 5 M€	4
1A	Kouvola-Kotka/Hamina -radan parantaminen, määrärahan tarkastaminen, 35,5 M€ (päätetty III LTA 2021)	5
1A	Laurila-Tornio-Haaparanta sähköistäminen, 10 M€ (päätetty III LTA 2021)	6
1A	Oulu-Kontiomäki, 32 M€	7
1A	Saarijärvi-Haapajärvi peruskorjaus, 20 M€	8
1A	Tampereen henkilöratapiha, 108 M€	9
1A	Turku-Uusikaupunki peruskorjaus sekä Raisio-Naantali peruskorjaus ja sähköistys, 46 M€	10
1A	Vainikkalan ratapihan pienet kehitystoimenpiteet, 5,2 M€	11
1B	Hanko-Hyvinkää peruskorjaus, 45 M€	12
1B	Helsinki-Tampere peruskorjaus, 360 M€	13
1B	Imatra-Joensuu matka-aikojen lyhentäminen, 30 M€	14
1B	Kouvola-Kuopio matka-aikojen lyhentäminen, 10 M€	15
1B	Lauritsalan liikennepaikka, 19 M€	16
1B	Lautiosaari-Elijärvi ja Tornio-Röyttä peruskorjaukset ja sähköistykset, 17 M€	17
1B	Luumäki-Joutseno välityskyvyn parantaminen ja nopeudennosto, 211 M€	18
1B	Luumäki-Vainikkala nopeuden nosto, 37,6 M€	19
1B	Raakapuun kuormauspaikkojen kehittäminen 10 M€	-
1B	250 KN akselipainoverkoston kehittäminen 40 M€	-

1A = Toteutusvalmis kesken
1B = Suunnittelu

Investointiohjelmanalunnonksen 2022-29 merkittävät kokonaisvaikutukset 1/2

- Investointiohjelma luo kehittämisen edellytyksiä koko väyläverkolle.
- Erityisesti elinkeinoelämän kansainvälinen saavutettavuus paranee.
 - vesiväylähankkeet parantavat merkittävästi ulkomaankuljetusten kustannustehokkuutta, turvallisuutta ja toimintavarmuutta
 - ratahankkeet parantavat satama- ja Venäjän yhteyksiä
 - tiehankkeet parantavat kaupunkiseuduilla satamayhteyksiä
- Alueiden välinen saavutettavuus paranee, kun rataverkon kapasiteetti, häiriöherkkyys ja täsmällisyys paranee, samalla luodaan edellytyksiä liikennetarjonnan lisäämiselle.
- Tieverkolla parannustoimet kohdistuvat ruuhkautuneimmille osuuksille ja varmistavat saavutettavuuden hyvän tason.
- Kaupunkiseuduilla lähijunaliikenteen edellytykset paranevat ja saavutettavuus pyöräillen paranee.

Investointiohjelmaluonnoksen 2022-29 merkittävät kokonaisvaikutukset 2/2

- Investointiohjelma mahdollistaa elinkeinoelämän tuotannon ja **kuljetusten kasvun** sekä pitkällä aikavälillä **alueiden kehittymisen**.
- Matkojen käyttäjähyödyt konkretisoituvat **matka-aikojen lyhenemisenä, ennakoitavuuden, sujuvuuden ja turvallisuuden** parantumisena.
- Kuljetusten käyttäjähyödyt konkretisoituvat **kustannustehokkuuden, ennakoitavuuden ja hallittavuuden** paranemisena.
- Investointiohjelmalla on kokonaisuutena positiivisia **turvallisuusvaikutuksia**.
- Suorat **ilmastovaikutukset** ovat pieniä, mutta pitemmällä aikavälillä kuljetusten tehokkuuden parantuminen ja kulkumuotosiirtymien mahdollistaminen vähentävät ilmastopäästöjä.

Investointisuunnitelman lausuntokierros 2.7. – 15.9.

- Lausuntoja saatiin lausuntopalvelu.fi:hin 256 kpl joista osa useamman osapuolen yhteisiä lausuntoja.
- Lausunnoissa runsaasti hankelisäysehdotuksia (yli 700) ja vain vähän hankkeiden korvaamista toisilla

Väyläverkon investointi- ohjelman lopputuloksena

- Perustelut ja vaikutukset sekä hankkeittain että ohjelmakokonaisuuden osalta
 - Toteuttamisvalmiuden mukaisten hankekorien muodostaminen
 - Prosessin läpinäkyvä kuvaus
 - Hankkeet listana ja kartalla
-
- Investointiohjelma ei muuta eduskunnan toimivaltaa talousarviovalmistelussa, vaan talousarviopäätöksistä vastaa edelleen eduskunta.

Väylävirasto
Trafikledsverket